

10 non-verbale oefeningen

De fotograaf

1. Je wijst twee fotografen aan.
2. De rest van de klas gaat voorin het lokaal staan en maakt een opstelling voor een schoolfoto en nemen een pose aan.
3. De fotografen bestuderen de schoolfoto aandachtig en moeten onthouden hoe de foto eruit ziet.
4. De fotografen worden naar de gang gestuurd.
5. De leraar voert een aantal wijzigingen door in de foto. Dit kan uiteraard in overleg met de leerlingen.
6. De fotografen komen terug in de klas en proberen om de verschillen in de foto te achterhalen.

Vanaf groep 3

Mijn voorwerp

1. Je gaat in een kring staan met de kinderen.
2. De leraar begint met het uitbeelden van een voorwerp, dier, iets groots of kleins. Het uitbeelden doe je zonder erbij te praten.
3. Het voorwerp wordt vervolgens door gegeven aan het kind rechts van de leraar. Het kind neemt het voorwerp aan, zoals de leraar het aangeeft. Iets groots en zwaars blijft dus eerst groot en zwaar. Maar het kind mag vervolgens het voorwerp veranderen naar zijn eigen voorwerp. Dit voorwerp geeft hij / zij vervolgens weer door aan het kind rechts van hem / haar.
4. Het volgende kind neemt het voorwerp aan zoals hij aangegeven wordt. Vervolgens worden de stappen bij stap 3 doorlopen tot dat iedereen aan de beurt is geweest.

Vanaf groep 3

Een buiging met gevoel

1. De kinderen zitten in een kring.
2. De leraar staat op en loopt naar een willekeurige leerling en verandert vervolgens van emotie. Hij beeldt blij, bang, boos of verdrietig uit. Dit doet hij door zijn lichaamshouding en mimiek te veranderen.
3. Is de emotie naar wens uitgebeeld? Dan maakt de leraar een buiging en staat het kind op voor de leraar.
4. De leraar gaat op de stoel van de leerling zitten en nu is de leerling aan de beurt.
5. Op deze manier kun je een aantal kinderen een emotie laten uitbeelden.
6. Bespreek met de kinderen na welke emoties zij zagen en hoe zij deze herkende.

Vanaf groep 2

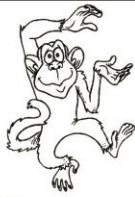
Schrikdraad

1. De kinderen zitten in een kring.
 2. Iedereen pakt de hand van zijn / haar buurman / -vrouw.
 3. De leraar geeft 1, 2, 3, 4, 5 of 6 kneepjes aan zijn rechter buurman / -vrouw.
 4. Vervolgens worden de kneepjes door gegeven tot dat de leerling links van de leraar kneepjes heeft gevoeld. Hij / zij moet nu aangeven hoeveel kneepjes hij heeft gevoeld.
 5. Iemand anders mag beginnen. Hij / zij geeft nu 1, 2, 3, 4, 5 of 6 kneepjes aan zijn / haar rechter buurman / -vrouw.
- Extra moeilijkheid? Doe het spel met de ogen dicht. Maar laat dan wel de handen los als je kneepjes hebt doorgegeven.

Vanaf groep 4

Aap de leider na

1. De kinderen zitten in een kring.
2. De leraar wijst één leider aan.
3. Alles wat de leider doet wordt nagedaan door de kinderen in de kring.
4. Na een aantal bewegingen zegt de leraar: 'Wissel'.
5. De leider wijst naar een andere leerling, de andere leerlingen wijzen ook naar deze leerling.
6. De nieuwe leider wordt nageaapt door de rest van de klas.

Vanaf groep 2

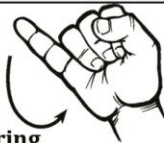
Beeldentuin

1. Laat de kinderen tweetallen vormen
2. In elk paar is één beeldhouwer en de ander de klei. De opdracht is:
Maak een beeld of een standbeeld van je partner.
3. De beeldhouwer boetseert de klei totdat hij tevreden is of totdat de leraar zegt dat de tijd om is.
4. De leerling die 'klei' is, blijft in de houding staan waarin hij door de beeldhouwer wordt neergezet.
5. Alle beeldhouwers wandelen door de tuin om de beelden te bewonderen.
6. Keer de rollen om.

Vanaf groep 4

Gebarentaal

1. De kinderen zitten in een kring.
2. De leraar begint met het uitbeelden van een gebaar.
3. De rest van de klas doet het gebaar na.
4. De leerlingen moeten nu raden wat het gebaar betekende.
5. De leraar wijst iemand naders aan die een gebaar mag laten zien aan de klas.
6. De rest van de klas doet het gebaar na.
7. De leerlingen moeten raden wat het gebaar betekent.
8. Zo kun je een aantal gebaren spelen.

Vanaf groep 3

Mijn gevoel, jouw gevoel

1. De kinderen staan in een kring met hun ogen dicht. De leraar tikt een leerling aan. Die mag kijken en neemt het gevoel dat de leraar uitbeeldt over.
2. De rest van de groep weet niet wie het gevoel heeft overgenomen of wat het gevoel is.
3. Alle kinderen gaan door de ruimte lopen. Dit doen zij met een zo neutraal mogelijk gezicht.
4. Als de kinderen een kind tegenkomen die een gevoel uitbeeldt, dan neme ze dat gevoel over, en veranderen ze hun mimiek.
5. Uiteindelijk heeft iedereen dezelfde emotie.
6. Speel het spel opnieuw met een andere emotie.

Vanaf groep 5

Samen uitbeelden

1. De kinderen lopen door elkaar rond in de klas.
2. De leraar zegt: 'Stop'. De kinderen maken nu een tweetal met de leerling die het dichtst bij staat. Bij een oneven aantal dan wordt er één drietal gemaakt.
3. Geef en opdracht die het tweetal moet uitbeelden. Een bal gooien, een ballon naar elkaar tikken, badmintonnen, ballen blazen, telefoneren, een bal naar elkaar schoppen, etc..
4. Is een opdracht uitgebeeld? Dan gaan de kinderen weer door elkaar heen lopen.
5. De leraar zegt weer: 'Stop'. En er worden weer tweetallen gemaakt.
6. Hou het tempo erin.

Vanaf groep 6

Spiegeltje, Spiegeltje

1. Laat de kinderen tweetallen vormen
2. De kinderen gaan tegenover elkaar staan.
3. Eén kind begint een aantal bewegingen te maken. Het andere kind is de spiegel en moet de bewegingen tegelijkertijd proberen na te doen.
4. De leraar geeft aan wanneer de rollen omgedraaid moeten worden.
5. Er kunnen ook nieuwe tweetallen gemaakt worden om de oefening langer te doen.

Vanaf groep 4

Instructie

Non-verbale spelvormen

Ieder kaartje beschrijft kort de activiteit. Onderaan staat vanaf welke groep je de spelvorm kunt gebruiken. Een activiteit vanaf groep 2 kan natuurlijk ook gebruikt worden in hogere groepen. Als een spelvorm in een hogere groep wordt uitgevoerd dan is het aan de leraar om de kinderen extra uit te dagen. Dit kan hij / zij doen door meer te vragen op het gebied van non-verbale uitingen.

De aangegeven van groep op het kaartje is een indicatie. Dit is ook afhankelijk van de ervaring die kinderen al hebben met non-verbale spelvormen.

Gebruikte bronnen

Non-verbale spelvormen

<https://leermiddelenbak.files.wordpress.com/2013/03/energizers.pdf>

<http://www.klassenkracht.nl/wp-content/uploads/2015/11/Energizers1.pdf>

Kijk op spel, Drama voor de Pabo.
Holger de Nooij

10 verbale oefeningen

Toverspreuk

1. De kinderen staan in een kring.

2. Je spreekt een zelfbedachte toverspreuk uit met als doel iemand anders in de kring te betoveren.

*De spreuk bevat altijd een beweging en klank(en).
Bv. een wervelwindbeweging met de hand gevolgd door 'Bwaaaaah!'*

3. Degene aan wie de spreuk gericht is wordt geraakt door de klap van de spreuk; zijn lichaam beweegt mee.

4. Degene die geraakt is maakt vervolgens bv. een vreemde beweging met de heupen, krijgt een raar stemmetje of allebei.

Dit duurt maar een paar seconden.

5. Het is de beurt aan de geraakte leerling om iemand anders te betoveren.

6. Ga door tot iedereen een keer betoverd is.

Vanaf groep 4

Psychiatertje

1. De kinderen zitten in de kring.

2. Twee kinderen zijn psychiaters en gaan de klas uit.

3. De rest van de klas spreekt af dat ze een bepaalde 'kwaal' hebben. Dit kan een lichamelijke of geestelijke kwaal zijn.

Lichaamlijk: bv. iedereen krabt aan zijn neus als hem iets gevraagd wordt. Geestelijk: bv. in je antwoord moet je een kleur noemen.

4. De psychiaters mogen terug de klas in en stellen de kinderen vragen.

Bv. Wat heb je allemaal gedaan vandaag?

5. In het antwoord moet dan de kwaal verwerkt zijn.

Kind krabt even aan zijn neus en zegt: 'Ik heb een mooie tekening met een blauwe potlood gemaakt.'

6. De psychiaters raden wat de kwaal is.

Vanaf groep 5

Muzikantje

1. De kinderen zitten in een kring.

2. Een leerling gaat de klas uit.

3. Spreek met de klas af wie de muzikant is.

4. De leerling komt terug in de klas.

5. De hele klas doet steeds de muzikant na. *(Klappen, trommelen, rondje draaien etc..)*

6. De leerling die uit de klas was gestuurd moet proberen te achterhalen wie er steeds de beweging bedenkt/begint.

Vanaf groep 3

Levend memory

1. De kinderen zitten in een kring.

2. Eén of twee leerlingen gaan op de gang.

3. Andere leerlingen maken koppels en spreken een gebaar af.

Bv. duim omhoog, lange neus etc..

4. Alle leerlingen leggen beide handen op hun benen.

5. De leerlingen komen terug in de klas.

6. Er worden steeds twee leerlingen aangewezen die hun gebaar moeten laten zien.

7. Zijn de gebaren hetzelfde dan is er één punt verdiend.

Vanaf groep 2

Sportblunder

1. De kinderen maken tweetallen.
2. De kinderen kiezen een sport.
3. De kinderen bedenken bij de sport een blunder, die ze vervolgens proberen recht te zetten.
vb. Tafeltennis speler heeft een pingpongballetje ingeslikt, de voetbal is zacht of de arm van een tennis speler blijft in een bepaalde houding staan.
4. De kinderen laten hun sport en blunder aan elkaar zien.
5. Maak nieuwe tweetallen en laat de kinderen nieuwe sporten / blunders bedenken.

Vanaf groep 6

Waar ben ik?

1. De kinderen zitten in de kring.
2. Een kwart van de groep gaat op de gang.
3. De groep die op de gang staat krijgt een locatie te horen waar zij zich bevinden.
vb. locaties: het circus, het wilde westen, de Titanic, de middeleeuwen, het strand, de jungle, het spookhuis op een kermis.
4. De kinderen komen terug in het lokaal en moeten hun locatie lopend door het lokaal in geluid uitbeelden.
5. De kinderen die in de kring zitten -met hun ogen dicht- moeten raden waar zij zich bevinden.
6. Stuur een andere groep naar de gang en geef hen een nieuwe locatie.

Vanaf groep 7

De winkel

1. Maak tweetallen.
2. De kinderen spelen om de beurt klant en verkoper.
3. De leraar noemt een soort winkel.
vb. winkels: snoepwinkel, speelgoedwinkel, drogisterij, dierenwinkel, bakker etc..
4. Eén van de twee spelers komt de winkel binnen en wil iets kopen. Hij spreekt echter jabbertalk. De winkelier spreekt gewoon Nederlands en moet erachter komen wat zijn klant wil.
jabbertalk= brabbeltaal en fantasietaal.
5. Wissel de rollen om.
6. Variant: De klant brengt iets terug naar de winkel met een klacht en legt dit in jabbertalk uit.

Vanaf groep 7

Balletje - woordje

1. De kinderen staan in een kring.
2. De leraar gooit een bal / pittenzak naar een kind en roept daarbij een woord.
3. Het kind vangt de bal / pittenzak.
4. Het kind gooit de bal / pittenzak vervolgens naar een ander kind en roept een woord dat hij associeert met het woord van de leraar.
5. Zo gaat de bal / pittenzak heen en weer zonder te stoppen.

Vanaf groep 1

Verhalenspel

1. Er worden vier kinderen gekozen die deze oefening gaan doen.
2. De andere kinderen zijn toehoorders en letten op wat voor veranderingen ze in het verhaal horen.
3. Drie kinderen gaan naar de gang, het eerste kind mag in de klas blijven.
4. De leraar vertelt een verhaal aan het kind.
5. Als het verhaal verteld is, komt het tweede kind binnen. Het eerste kind vertelt het verhaal aan het tweede kind.
6. Het verhaal wordt weer doorverteld aan kind drie en vier.
7. Nummer vier vertelt het verhaal aan de klas. De kinderen die hebben zitten luisteren, vertellen wat er goed of fout ging.

Vanaf groep 2

Omschrijfspel

1. De kinderen zitten in de kring.
2. De leraar begint met het omschrijven van een voorwerp, bekend persoon of leerling.
3. De kinderen moeten raden wat de leraar in gedachten heeft.
4. Nu neemt een leerling een voorwerp in gedachten en omschrijft deze.
5. De kinderen moeten raden wat de leerling in gedachten heeft.
6. Zo kan het spel een x-aantal rondes gespeeld worden.

Vanaf groep 1

Instructie

Verbale spelvormen

Ieder kaartje beschrijft kort de activiteit. Onderaan staat vanaf welke groep je de spelvorm kunt gebruiken. Een activiteit vanaf groep 2 kan natuurlijk ook gebruikt worden in hogere groepen. Als een spelvorm in een hogere groep wordt uitgevoerd dan is het aan de leraar om de kinderen extra uit te dagen. Dit kan hij / zij doen door meer te vragen op het gebied van verbale uitingen.

De aangegeven van groep op het kaartje is een indicatie. Dit is ook afhankelijk van de ervaring die kinderen al hebben met verbale spelvormen.

Gebruikte bronnen

Verbale spelvormen

<https://leermiddelenbak.files.wordpress.com/2013/03/energizers.pdf>

<http://www.klassenkracht.nl/wp-content/uploads/2015/11/Energizers1.pdf>

Kijk op spel, Drama voor de Pabo.
Holger de Nooij